

לח א מיי' וסגן סס טושיע
א"ח ק"י שא סתף סה:
לח ב מיי' פ"ו מהל' סודי
המורה הלכה ו סגן
לאון ג:

תום ישינים

(א) ק"ק דלמתי לא משמח
שומתי הקמיע הב' אמ"ל
דגברא לתמתי אפילו בני
קמיעין לחד גברא ויחי
קמתי פשיטא לי דמשמע
מני דקאי אקמיע שלישי
מדקאמרי תת זימני משמע
דהמנו שלטון ו"ל אע"ג
דכבר לתמתי גברא כי ריפא
כל אחד ג"פ י"ט ע"ו לנו לתלות
גם בקמיע דעדיף כל מה
שאנו יכולין לממתי קמיע
ולא גברא כגון שכנה ו' ריפא
ריפא תלת זימנא חד גברא
ואתמתי גברא ולא קמיע
כגון שריפא ג' גברות
לג' אנשים:
(ב) גברא לא איתמתי ולהאי
פי' היינו דלא איתמתי אפילו
לנש או כנ"ל:

מוסף תוספות

א. איתמתי גברא ללחש
זה בכל האגרות שיכתבו,
ואתמתי אגרות הללו
לכל אדם. מוס' ה"א"ש.
ב. אפילו לאגרת אחרת
שיכתבו. מוס' ה"א"ש.
ג. [א"כ מה שהעולה
אורה איגרת לשנים
אחרים אינה מומחה את
הקמיע דאפילו אם היה
כותב באגרת אחרת
היתה מתרפאת, וכ"ש
לפירוש רש"י שפירש
שכתב תלמוד קמיע תלמי
זימני דכיון שנעשה
מומחה בתיבה ראשונה
שוב אין קמיע נעשה
מומחה על ידו כי
במזל הרופא תלין. מוס'
ה"א"ש. ועי' מהר"ם. ד. או
אמרינן מוליה גרם דמקבל
כתבא. מוס' ה"א"ש. ה. טפי
המומחה גברא. מוס'
ה"א"ש. ו. וכדמוכח בתר
ה"א"ש. ח. שהרי ריפא
כל קמיע ג' פעמים.
מוס' ה"א"ש. י. אמר רב
פפא פשיטא לי. ח"י
ה"רן. יא. איתמתי קמיעא
למה לי. ח"י ה"רן.
יב. [ובאתמתי גברא סגי.
ח"י ה"רן.]

כל שריפא שרשה בני אדם באחד. נראה לר"י דגרסינן כאחד והכי פירושו מדקמתי כאחד אלמא משמע דבג' קמיעים מיירי ולעיל קמתי כל שריפא ושנה ושילש משמע קמיע אחד ומשני דהוא דלעיל לאתמתי קמיע והך לאתמתי גברא וה"ה אפילו לא נתרפאו יחד אלא הא דנקט כאחד לאשמעינן דבג' קמיעין מיירי ולאמתי גברא:

תלתא קמיעין ג' גברי תלת לחש אחד זימני. פירוש שכנה הועילה לג' אנשים או לאחד שלש פעמים^א קשה לרשב"א קמיע ג' היכי איתמתי הלא מיד כשנתרפא האדם שלישי בקמיע ג' [פעם א'] איתמתי גברא^ב וכיון דלתמתי גברא ודאי שותפה האיגרת תועיל מנא^ג ואילך^ד וי"ל כגון דשני קמיעין הללו ריפאו תלת זימני לתרי גברי וקמיע שלישי אחד מהנך תרי גברי תרי זימני והשתא מימחו כבר תרי קמיעי וגברא וקמיע שלישי אחתי לא איתמתי וחזר וריפא קמיע שלישי אדם שלישי דהשתא כל צבת אחת המוחאת גברא והמחאת קמיע:

תלת תלת זימני. הוה מנ"ל למימר חד תלת זימני ואיך חד זימנא אלא צעי למימר שיהיו שלשה קמיעין מומחין: חד קמיע תלת גברי. נראה לר"י דה"ה לחד גברא תלת זימני דודאי לגבי המחאת גברא הוה דמנעיה ליה בסמוך אי איתמתי צמד גברא מתלת קמיעי^א אבל לענין המחאת קמיע דעדיף^ב לא קא מינעיה ליה דפשיטא דתלינן בהמחאת קמיע ולא אמרינן מוליה דהאי גברא הוה דמקבל כתבא^א והאי דנקט לתלתא גברי משום רבותא דאפילו הכי גברא לא איתמתי: **תלת קמיע אחד גברא בא.** ימימה מפיסוט ליה מדתני לעיל אחזו קמיע מומחה כל שריפא שלשה בני אדם ומקמינן לה לאתמתי גברא משמע דוקא תלת גברי אבל חד גברא לא מולא קמתי כל שריפא אדם א' בג' קמיעין וצקונטרס פי' צפי' אי מימתי גברא מימתי קמיע שעשה

אדם זה קמיע לשלשה אנשים דנעשה אדם זה מומחה שריפא שלשה אנשים והקמיע מומחה שריפא כתב זה ג' אנשים ולהאי פירושא נמי לא איתמתי גברא אלא דוקא לאותו לחש וקשה לר"י לפירוש זה דהא אמרינן לקמן חד קמיע לתלתא גברי קמיע איתמתי (ג) גברא לא איתמתי ויש לישב לשון הצקונטרס דה"ק שעשה אדם זה לחש זה בשלשה איגרות לג' אנשים דנעשה אדם זה מומחה שריפא לג' אנשים והלחש מומחה שריפא לחש זה ג' אנשים וגם זה אין נראה לר"י דאם בענין זה נמי קרוי חד קמיע לתלתא גברא הדרא קושיא לדוכתיה ואם הוא קרוי בענין זה תלתא קמיע לתלתא גברי חד חד זימנא הא אמרינן לקמן דגברא איתמתי ולא קמיע לך נראה לר"י כדפירש וכן פירוש אחר שפי' צקונטרס מיושב מן הראשון: **הא איתמתי קמיע.** פירש ע"כ דהוא ע"כ מיד כל אדם דאי מיד רופא זה ה"כ צלאלו הכי הוא מומחה בכל קמיעין שבעולם^א וממה שפירש נמי גבי תלת תלת זימני כל לחש ריפא ג' פעמים ואפילו אדם אחד חזר צו מזה דפירש איתמתי קמיע ואין לחש ריפא א"כ ריפא ג' אנשים:

בשיר ובמבעת ויצא בו ברשות הרבים משום מראית העין והתניא איזהו קמיע מומחה כל שריפא ג' בני אדם כאחד לא קשיא הא למחויי גברא הא למחויי קמיעא אמר רב פפא פשיטא לי תלת קמיע לתלת גברי תלתא תלתא זימני איתמתי גברא (א) ואיתמתי קמיע לתלתא קמיע לתלתא גברי חד חד זימנא גברא איתמתי קמיעא לא איתמתי חד קמיע לתלתא גברי קמיעא איתמתי גברא לא איתמתי בעי רב פפא תלתא קמיע אחד גברא מאי קמיעא ודאי לא איתמתי גברא איתמתי או לא איתמתי מי אמרינן הא אסי ליה או דילמא מולא דהאי גברא הוא דקא מקבל כתבא תיקו: איבעיא להו קמיעין יש בהן משום קדושה או דילמא אין בהן משום קדושה למאי הילכתא אילמא לאצוליהו מפני הדליקה ת"ש^א הברכות והקמיעין אע"פ שיש בהן אותיות ומענינות הרבה שבתורה אין מצילין אותן מפני הדליקה ונשרפים במקומן אלא לענין גניזה^ב ת"ש היה יכתוב על ידות הכלים ועל כרעי המטה^ג יגוד ויגוננו אלא ליכנס בהן בבית הכסא מאי יש בהן קדושה ואסיר או דילמא אין בהן קדושה ושרי ת"ש ולא בקמיע בזמן שאינו מן המומחה הא מן המומחה נפיק ואי אמרת קמיעין יש בהן משום קדושה זמנין דמיצטרך לבית הכסא ואתי לאיתוייהו ד' אמות ברה"ר הכא במאי עסקינן בקמיע של עיקרין והתניא אחד קמיע של כתב ואחד קמיע של עיקרין אלא הכא במאי עסקינן בחולה שיש בו סכנה והתניא אחד חולה שיש בו סכנה ואחד חולה שאין בו סכנה אלא כיון דמסי אף על גב דנקיט ליה בדידה נמי שפיר דמי והתניא

נשיב. אלעדה: מפני מראים העין. דלא מיחזי כמאן דצעי ליה לרפואה אלא לתכשוי ולא תכשוי הוא אלא מוחמת דאגת חולי: **והסניא כל שריפא ג' בני אדם.** ועליל קמתי כל שריפא ושנה ושילש ואפילו אדם אחד: **הא לאתמתי גברא ו'.** הא דקתני ג' בני אדם משום דקתני ג' בני אדם שלשה מיני חלאים ואיירי בג' מיני קמיעין שאינן דומין זה לזה ולאמתי גברא שנעשה מומחה בכל קמיעים שיעשה לעולם כדאמרינן צ"ק (דף לו.) נגח שור וחמור וגמל נעשה מועד לכל אצל הקמיע אינו מומחה אם יכתוב רופא אחר אחד מהן: **והא.** דקתני כל שריפא ושנה ושילש מיירי צבולי אחד וכמו זה הלחש וריפא ג' פעמים או לאדם אחד או לשלשה ולאיתמתי קמיעא מיירי דנעשה הקמיע לצדו מומחה על יד אדם זה או אדם אחד או לחש שלשה רופאים נעשה קמיע של לחש זה מומחה מיד כל אדם: **תלתא קמיעי.** ג' מיני לחש: **תלתא תלתא זימני.** כל לחש ריפא שלשה פעמים ואפילו אדם אחד: **איתמתי גברא.** בכל קמיעות לעולם שהרי הומחה בשלשה מיני קמיעים: **ואיתמתי קמיע.** שלשה קמיעין הללו נעשים מומחים מיד כל אדם שהרי ריפא כל אחד ג' פעמים ואין לומר מזל הרופא גורם דאין הדבר תלוי במזל הרופא אלא בחכמתו ואין לומר נמי (א) החולה גרם שמתרפא על ידי קמיעין שהרי בשלשה אנשים הוחזק: **קמיעא לא איתמתי.** לבח מיד רופא אחר: **חד קמיע לתלתא גברי.** לחולי אחד: **קמיעא איתמתי.** מיד כל אדם: **גברא לא איתמתי.** לקמיע אחר שאינו של לחש [זה] ושל חולי זה: **תלתא קמיעי.** של שלש מיני חולי: **קמיעא ודאי לא איתמתי.** מיד אדם אחר שהרי לא ריפא אלא פעם אחת: **מוליה דהאי גברא.** מלאכו של חולה זה דמקבל קמיעא. וא"ת ממתיה דלעיל שמעינן לה דקתני לה שריפא ושנה ושילש דמשמע לאדם אחד ואוקימנא דאיתמתי קמיעא ולא אמרינן מוליה הוה לא דמי התם חד קמיעא הוה וליכא למיתלייה במזל דגברא אלא בקמיע הני ודאי גברא תלוי או צרופא או צמתרפא הלכך מיבעיה לן בנחאי ניתליה: **לאצוליהו.** בשבת (לחזר) המעורבת כשאר כתבי הקדש: **הצרכות.** שתקנו חכמים כגון תשעה של ר"ה שיש בהן מלכיות וזכרונות ושופרות: **מענינות.** מפרשיות הרבה שכותבין בהן מתקראות של רפואה: **היה כסוף.** שם יגודים. יקון מקום השם ויגוננו: **סתם בית הכסא שלהן בשדות: שיש צו סנה.** אי שקיל ליה מיניה דשרי למיעל בהן לבית הכסא משום פקוח נפש: **אף על גב דנקיט ליה צדיה.** תכשיתו הוה הלכך אי נמי מייתי ליה ד' אמות צדיים לא מיחייב: **שלח**

(א) לקמן קטו: ושי',
(ב) ערכין ו. [מס' סופרים
פ"ה ה"יג.] (ג) גזירי הערך
יגור, (ד) לחזר שאינה
משוררת כל"ל ו"ה בששי'
שבלשם, (ה) וגי' הערך יגור
דריש' פי' יגור אוחז במנייה.
רש"י, (ו) ש"ך לעיל קודם ד"ה
תלמא.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואיתמתי טו'
נמי מזל החולה גרם:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה לאצוליהו
בשבת לחזר המעורבת עי'
לקמן קטו ע"ה בששי' ד"ה
מזילין אוחזן ו"ע:

מוסף רש"י

הברכות. מטבע צרכות
שנעשו חכמים כגון י"ח וס"ח
צרכות. [קטו ע"ה].
ומענינות הרבה. מפרשיות
שהיו כותבין בקמיעין ספקים
לנש. כגון כל המחלה, וכו'.
לא מולא תפחד לילה (טו).
ונשרפים במקומן. אם
נפלה דליקה בשבת (טו).

חינוך הגנאל

(ובד) תניא איהו קמיע
מומחה כל שריפא ג'
בני אדם כאחד. בעי רב
פפא תלתא גזוני קמיע
דפאי לאחד ג' מיני חלאים,
כל קמיע ריפא חולי מאי,
קמיעא ודאי לא איתמתי
גברא מאי, מי אמרינן הא
מזל ליה ג' זמני, או
דלמא מוליה דהאי גברא
דמקבל קמיעא ולא איתמתי
לא גברא ולא קמיעא,
ועלותה בתיקו. (ולא איתמתי
לא גברא ולא קמיעא).
ודישלמי נאמן אדם לומר
קמיעא זו ריפאתי בו ב'
וג' פעמים. קמיעין יש בהן
משום קדושה ואסור למיעל
בהו לבית הכסא או לא,
לגנון לא קא מיבעי לן דלא
גרעי הקמיעין מן הכלים
שאם היה שם כחוב עליהן
תנינן הרי זה יגור ויגנו. [כ']
קא מיבעיא לן למיעל בהו
לבהכ"ס.